

"We zijn onder de indruk, dit overtreft alle verwachtingen", zegt Baukje Lycklama à Nijeholt, manager van het hospice. "Daarom grote dank aan iedereen die hieraan heeft meegewerkt." Het geld wordt besteed aan het opknappen van de acht gastenkamers.

Memories & Dreams 2021, een initiatief van het Symfonisch Blaasorkest Drunen, was een groots meerdaags muziekspektakel in de tot concerttempel omgebouwde sporthal De Slagen te Waalwijk. Het publiek, meer dan drieduizend bezoekers, kon genieten van meer dan honderd musici, tientallen jonge toptalenten, dansers en professionele artiesten, die zich samen met tweehonderd vrijwilligers belangeloos inzetten ten bate van het goede doel.

Niemand zeggen

"Of ik hier goed verzorgd word?" Ze zit bij het raam. In haar handen een glas groene thee. "Nee, ik word hier niet verzorgd, ik word hier verwend! Al die lieve mensen hier die alles voor me doen, het is toch niet normaal dat ik dit mag meemaken? Waar heb ik dat aan verdiend?" Verlegen neemt ze een slokje van haar thee.

Dan kijkt ze om zich heen. "En wat een mooie kamer, hè. Die is pas opgeknapt, hoorde ik. Prachtig. Met alles erop en eraan. En zo gróót. Er kan hier makkelijk een stelletje wonen, die zouden daar heel blij mee zijn, met die woningmarkt nu."

Leny van de Zande en Wim Mulder nemen van Sebastiaan de Gouw de cheque in ontvangst

Ze zet haar thee weg en gaat voorzichtig rechtop zitten. "Kijk, dan kunnen ze gewoon een scherm zetten tussen het bed en de zithoek en dan is het net een studiootje met twee gedeeltes," gebaart ze. "Gezellig, toch?" Tevreden leunt ze weer achterover. Ineens een serieuze blik. "Niemand zeggen, dat het hier zo mooi is, want dan wil iedereen hier wel een kamer," lacht ze. "En deze krijgen ze niet, die is van mij nu."

Paulien van Bohemen, geestelijk verzorger

WIJ DANKEN OOK
AL ONZE TROUWE
VRIENDEN EN
DONATEURS VOOR
HUN JAARLIJKSE
BIJDRAGE!

Sponsors in natura kookzondag

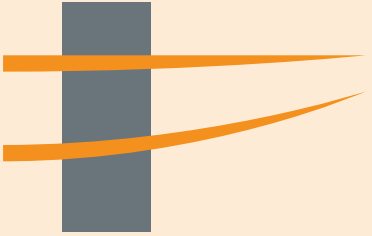
Bloemwerkers Florito
Visspecialzaak Harold Paridaens
Groentespecialzaak Van Bokhoven
Taarten van Renate
Palingkwekerij Muskens
Aspergekwekerij Van Son
Musters Asperges

Sponsors in natura

Bloemenhuis Van Brunschot
Meewis Notarissen
Aannemersbedrijf Van Wijlen
Scholengemeenschap De Overlaat
Vissers Waalwijk
De Mandemakers Groep
Van Engelen Communicatie
Eetcafé City
Optoon
Klijn Teksten
Schilt Airconditioning
Pro Install
Rola Brandbeveiliging
J.B. BedrijfsHulpVerlening Drunen
Molema, huisvestingsadvies & bouwmanagement
Kleijngeld
Nieuwenhuizen Vlaggen en Masten
Ambianze
Plastica
Vermeulen&Vermeulen
Hubo
Schilderwerken Van Sambeek
Ron Hos Ontwerpburo

EEN HUIS VOOR
PALLIATIEVE
TERMINALE ZORG
Warm, waardig en waardevol

Hospice NIEUWS

INFORMATIEBLAD OVER HOSPICE FRANCINUS DE WIND

juni 2022
nummer
40

Het palliatief spreekuur voor al uw vragen

Als u krijgt
te horen dat
genezen is niet
meer mogelijk is,
roept dat allerlei
vragen bij u en
uw naasten op.
Op het palliatieve
spreekuur worden
die beantwoord
door Els van der
Maaden en Petra
Griffioen, senior
verpleegkundigen
van Hospice
Francinus de
Wind.

Els en Petra doen alle gesprekken met gasten die op de wachtlijst voor het hospice staan. "We wilden meer met deze specifieke expertise doen. Bovendien: terminale zorg moet je niet alleen associëren met het laatste stukje van het leven. Dat begint als je krijgt te horen genezen niet meer mogelijk is. Dan wacht je een beperkte en onzekere toekomst. Dat roept emoties op. En vragen. Als wij duidelijkheid kunnen geven, geeft dat rust, zo is onze ervaring."

Hoe lang zal ik nog leven? Welke hulp is er mogelijk en hoe moet je die regelen? Ik ben zo bang dat ik veel pijn zal lijden. Ik wil mijn kinderen niet belasten, maar wat als ik niet meer voor mezelf kan zorgen? Wat is palliatieve zorg? "Als senior verpleegkundigen in het hospice hebben we heel veel ervaring met vraagstukken rond leven en dood", zeggen Petra en Els. "En bij dergelijke gesprekken is niet alleen belangrijk om goed te luisteren. Soms zit er achter een vraag een meer wezenlijke vraag verborgen. Dan vragen we door. Het gaat om verhelderen." Voor een gesprek is geen indicatie nodig.

Het idee was om in 2020 met het palliatief spreekuur te beginnen. Corona dwarsboomde dat. Vorig jaar december vond de eerste plaats, in Inloophuis TOON. "Het is een mooie manier om een stukje met elkaar samen te werken. Daar komt bij dat het inloophuis een lagere drempel heeft dan het hospice. Overigens komen de ook bij u thuis als dat prettiger wordt ervaren. Andere naasten of dierbaren mogen er ook bij zijn."

Terminale zorg begint al als je te horen krijgt dat genezen niet meer mogelijk is. En dat roept vragen op", zeggen Els van der Maaden en Petra Griffioen.

Verder in dit nummer:

- 2 Met pensioen bleef de zorg aan Peter en Harry trekken
- 3 Recordbedrag voor het hospice
- 4 Niemand zeggen

Hospice Nieuws

Uitgave door
Stichting Fondswerving

Redactie

Kees Klijn
Baukje Lycklama à Nijeholt
Leny van de Zande

Vormgeving en druk

VanEngelen Communicatie

Oplage

800 stuks

Abonnement

Een abonnement op Hospice Nieuws krijgt u gratis wanneer u donateur wordt van Hospice Francinus de Wind. Vraag de folder met antwoordkaart aan.

Adresgegevens

Hospice Francinus de Wind
Eikendonkiaan 4, 5143 NG Waalwijk
telefoon: 0416 - 315800
e-mail: info@hospicefdw.nl
internet: www.hospicefdw.nl

Bankrekening

IBAN NL58 RABO 0155 8852 86
t.n.v. Stichting Fondswerving Hospice te Waalwijk.

Besturen zit in het DNA van Gabrielle Davits

Gabrielle Davits is sinds 1 januari voorzitter van Stichting Hospicezorg Waalwijk en omstreken. Een functie die helemaal bij haar past.

Toen Gabrielle, opgegroeid in Weert, na de middelbare school een keuze moest maken voor haar vervolgonderwijs had ze voor zichzelf twee opties: bouwkunde of medicijnen. Ze koos voor geneeskunde.

“Het is fijn dat de zorg na mijn pensioen terug is gekeerd in mijn leven, maar dan op een ander level”, zegt Gabrielle Davits.

Destijds werd al van haar gezegd: je hebt ook een talent voor besturen. Ze begon als arts in een Rotterdams verpleeghuis. En inderdaad, managen kwam al vrij snel op haar pad. “Ik ben een type dat zich graag met de grote lijnen in een organisatie bezighoudt, dus

ook binnen dat verpleeghuis. En dat ging me goed af. Ik had kennelijk het vermogen om mensen mee te krijgen, om verbeteringen in hun werk door te voeren.” Dat had ook de gemeente Rotterdam in de gaten. Toen die besloot om ouderenzorginstellingen af te stoten, werd ze gebeld door de desbetreffende wethouder. Of ze directeur wilde worden van een verpleeghuis. “Ik vond me er eerst te jong voor, was net dertig. Ik heb toch ja gezegd, in combinatie met mijn werk als dokter. Maar die twee functies allebei goed blijven doen, kostte teveel energie. Rond mijn 35e ben ik als arts gestopt.” Wat haar vooral beviel: “Een team zo goed mogelijk laten functioneren.” Gabrielle Davits (69) maakte carrière in de zorg. Zo werd ze directeur van het Academisch Ziekenhuis in Rotterdam. Vanwege privéomstandigheden keerde ze terug naar het Zuiden, Brabant. In Vught, dicht bij haar ouders. In Den Bosch kwam de ouderenzorg weer op haar pad, bij Stichting Van Neynsel. Het laatste station voordat ze in 2019 met pensioen gaat is Zeeland, bij ouderenzorg SVRZ. Al met al? “Ik heb veel kansen gekregen, een mooie tijd gehad.”

Halverwege vorig jaar vertelde Dick Schonis dat hij ging stoppen als voorzitter van Hospice Francinus de Wind en polste hij Gabrielle als opvolger. Dick Schonis is vanaf 1995 intensief

betrokken geweest bij het realiseren van het Hospice in Waalwijk en is sinds 2006 voorzitter geweest. “Hij vond mij geschikt om het stokje van hem over te nemen.” Ze dacht erover na – “Ik ben geen Waalwijker, heb daar geen netwerk, maar het hospice sprak me aan” – En ik zei met liefde ja. Bovendien spreekt de filosofie van het hospice me heel erg aan: ‘Jij doet er toe, omdat jij jij bent. Jij doet er toe tot de laatste minuut van je leven. En wij zullen al het mogelijke voor je doen. Niet alleen om je te helpen rustig te sterven. Maar om je te helpen leven tot je sterft.’” Hospice Francinus de Wind is echter geen onbekend terrein voor Gabrielle. “Ik had al regelmatig contact in de tijd dat het hospice werd gebouwd, rond 2000. Toen het klaar was, ben ik er ook gaan kijken. Ik was ervan onder de indruk en vond: in Den Bosch moeten we er ook een krijgen. Dat is destijds niet gelukt.” Inmiddels is er in die regio wel een mooi hospice, in Rosmalen.

Dick Schonis heeft per begin dit jaar de voorzittershamer aan Gabrielle overgedragen voor de komende vier jaar. Hoe ze dat precies gaat invullen, daarvoor is het nog te vroeg. “In ieder geval zullen we de lijn die gezet is doortrekken. Dat houdt dus in dat we er alles aan zullen doen om de kwaliteit van zorg en leven die nu wordt geboden te waarborgen.”

Met pensioen bleef de zorg aan Peter en Harry trekken

Het overgrote deel aan vrijwilligers is vrouw. Daarom krijgen ze in het hospice nieuws meer aandacht. Deze keer is dat anders, zetten we Harry Kat en Peter Arnoldus over het voetlicht.

Harry Kat (68) heeft zijn leven lang in de zorg gewerkt, onder meer als psychisch verpleegkundige. Na een werkzaam leven zou je kunnen denken: ik zoek voor mijn vrije tijd een heel andere richting op. Zo niet Harry, vanuit Hooge Zwaluwe komt hij drie keer per week – ochtend, middag, avond – hand- en spandiensten te verlenen voor de gasten. “Ik heb altijd met veel plezier in de zorg gewerkt, dat scheelt. En een hospice zat altijd al in mijn hoofd: hoe zou het zijn om mensen in laatste fase van hun leven te mogen helpen, bij te staan? En hoe beleven ze dat? Op die vragen wilde ik graag een antwoord, dus heb ik me vorig

jaar mei bij Hospice Francinus de Wind aangemeld.” En? “Hier vrijwilligerswerk mogen verrichten is een eyeopener. Elke gast gaat op zijn eigen manier om met de dood. Dat het zo verschillend en gedifferentieerd is, heeft me verrast.

Daarbij is het zo belangrijk dat je mensen om je heen nodig hebt als je die laatste stappen zet. Dat garandeert kwaliteit van leven, geeft rust.” Harry heeft in de zorg ook leidinggevende functies bekleed. In het hospice speelt hij een ondergeschikte rol. Lastig? “Nee, ik pas me moeiteloos aan.” Net als Harry wist Peter Arnoldus (69) al vroeg dat een beroep zou kiezen waarin mensen een hoofdrol zouden vertolken. Hij was een sportgek, lichamelijke opvoeding leek het beste bij zijn ideaal te passen. “Maar ik was blind aan mijn rechteroog en zie dus geen diepte. Daar is het op afgeketst: dat zou een te groot risico met zich meebrengen in het lesgeven. Dus heb ik gekozen voor de verpleging, enigszins te danken aan mijn oma. Vanwege diabetes had ze maar één been, ik ging haar weleens helpen.” Veertig jaar in de GGZ gewerkt, in de psychiatrie. “Altijd met ouderen. Eerst al verpleegkundige in de somatiek, later als manager.” En ook: “Ouderen en psychiatrie: ze hebben dikwijls geen netwerk meer. Als het leven bijna klaar is, is het voor een verpleegkundige een uitdaging om dat afscheid zo goed mogelijk te laten verlopen. Dat vond ik ook zo mooi aan dit werk.” Iets doen in een hospice, dat is altijd in zijn achterhoofd blijven hangen. “Vorig jaar mei ben ik hier begonnen, voor de donderdagavond. Ja, het werk is anders. Ik ben een helper, geen verpleegkundige. Achtervang dus. Nee, dat is niet lastig. Het is juist fijn dat je zo veel mogelijk aan de professionals over kunt laten. Daardoor is het vrijwilligerswerk heel ontspannen.” Je bent wel in een vrouwenwereld terechtgekomen. “Ik heb altijd alleen maar met vrouwen gewerkt. Ik merk het niet eens.”

“Kwaliteit hospice nog meer over het voetlicht brengen”

In Stichting Hospicezorg Waalwijk en omstreken is Jo Hendrick (60) Claes Kramer opgevolgd als vertegenwoordiger van de regionale huisartsen.

Ik word cardioloog. Dat had Jo Hendrick, opgegroeid in Roermond, zich voorgenomen toen hij geneeskunde studeerde in Nijmegen. Het liep anders, hij ontdekte dat de rol van huisarts beter bij zijn karakter zou passen. “Als huisarts reis je met mensen mee in hun leven. Met zijn leuke en zijn vervelende zaken. Doordat je elkaar vaker ziet, zie je hoe dingen zich ontwikkelen. Dat vind ik boeiend.” Hij vestigde zich in 1995 als huisarts in Waalwijk. “Gelukkig niet aan huis, maar in een ‘winkeltje’ in de wijk, als opvolger van dokter Hermans.” Die huisartsenpraktijk aan de Dr. Kuyperlaan had ook al een ‘toverdoos’. Een computer dus. Huisartsen waren volop begonnen met automatiseren en deden de groene kaart de deur uit. In ziekenhuizen werkten ze toen nog veelal met papieren dossiers.” Voordat in Nederland het eerste hospice werd gebouwd - het Gelderse Rozendaal had de primeur - wist Jo er al veel van. “In Doetinchem tijdens mijn werk op de afdeling cardiologie heb ik samengewerkt met internist Ben Zylicz, hij is dé grondlegger van hospicezorg in Nederland. Van hem heb ik geleerd dat zorg in de palliatieve fase specifieke kennis vereist om die laatste levensfase zo goed mogelijk door te komen. Comfort en rust waren twee belangrijke pijlers. Die vind je niet in het kleinste kamertje van een ziekenhuis.” En het idee dat mensen in hun eigen omgeving willen sterven is in de praktijk lang niet altijd haalbaar. “Dus, zo vond Zylicz, moest er een ander ‘thuis’ komen, een hospice.” Jo Hendrick heeft veel waardering voor Hospice Francinus de Wind. “Als ik een bijdrage kan leveren aan een goede zaak, doe ik dat. Daarom volg ik met alle plezier Claes Kramer op in het bestuur. Overigens, vind ik het heel belangrijk dat de huisartsen, als hofleveranciers zijn vertegenwoordigd in het bestuur van het hospice. Huisartsen zullen voor hun patiënten die aan hun laatste levensfase bezig zijn altijd

‘Financieel worden hospices nog altijd ondergewaardeerd’, vindt Jo Hendrick.

nagaan wat ze hen aan optimale zorg kunnen bieden. Dat moet wel goed worden gefaciliteerd. Een hospice kan daar een onderdeel van zijn. Dus wil je als vertegenwoordiger van de huisartsen een stem hebben hoe Hospice Francinus de Wind zich ontwikkelt, of welk beleid er wordt gevoerd.” Hospice Francinus de Wind heeft een grote naamsbekendheid. Mede door de huisartsen, die de naam in hun spreekkamer laten vallen als het gaat om palliatieve zorg. Bovendien timmert het hospice behoorlijk aan de weg met allerlei acties. Toch is er nog een relatief onbekende factor. “Hoe goed de kwaliteit van zorg is, hoe zorgvuldig er wordt gewerkt: dat mag nog meer over het voetlicht worden gebracht.” En: “Het hospice wordt gedragen door heel veel vrijwilligers. Die betrokkenheid is mooi, tegelijkertijd moeten we ons beseffen dat je daardoor ook kwetsbaar bent.” Mocht Jo één ding willen veranderen, dan is dat de waardering vanuit de zorgverzekeraars voor hospicezorg. “Financieel worden hospices nog altijd ondergewaardeerd. Alsof het luxe betreft, maar hospices zijn juist een integraal onderdeel van ons zorglandschap. Komt nog bij: juist in de laatste levensfase kunnen zorgkosten torenhoog zijn. Neem de 24-uurs zorg thuis, en zet dat tegenover een hospice. Dat scheelt enorm. Ook daarom zouden zorgverzekeraars hospices veel meer moeten ondersteunen.”

Recordbedrag voor het hospice

De vorig jaar in Waalwijk gehouden Memories & Dreams-concerten van Harmonie Drunen hebben een recordbedrag van 40.000 euro opgeleverd. Het geld is bestemd voor Hospice Francinus de Wind in Waalwijk.

